

Pregledni rad

UDC: 616.24-006.6-089
doi: 10.5633/amm.2025.0310

PREOPERATIVNA PROCENA KANDIDATA ZA HIRURŠKO LEČENJE NEMI KROCELULARNOG KARCINOMA PLUĆA

Miloš Stanković¹, Stefan Stevanović¹, Miloš Milojković¹, Bojan Ilić¹, Aneta Jovanović¹, Milorad Pavlović^{1,2}, Iva Jovanović¹

¹Univerzitetski klinički centar Niš, Klinika za grudnu hirurgiju, Niš, Srbija

²Univerzitet u Nišu, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

Kontakt: Miloš Stanković
Generala Milojka Lešjanina 28/16, 18000 Niš, Srbija
E-mail: drmisastankovic@gmail.com

Karcinom pluća je najčešći maligni tumor i vodeći uzrok smrti od malignih bolesti u opštoj populaciji, sa udelom od otprilike 25%. Prema aktuelnim podacima, od ove bolesti u Srbiji na godišnjem nivou oboli skoro sedam hiljada ljudi, a umre oko pet hiljada. Lečenje je kompleksno i multidisciplinarno. Hirurgija ima centralnu ulogu u lečenju tumora od I do III-A stadijuma. Mada su brojne studije potvrdile da hirurška resekcija tumora pruža najveće šanse za izlečenje bolesnika, u vreme postavljanja dijagnoze može se operisati samo između 20% i 30% bolesnika. Razlozi za to su brojni, a kao najčešći se izdvajaju odmakla bolest, komorbiditeti, oslabljena disajna funkcija i loše opšte funkcionalno stanje. S obzirom na to da su hirurške resekcije pluća relativno često praćene perioperativnim i postoperativnim komplikacijama, treba istaći da je detaljna preoperativna procena rizika izuzetno važna za ishod lečenja. U radu su predstavljene trenutno važeće smernice i protokoli za preoperativnu procenu rizika, sa posebnim osvrtom na bolesnike kod kojih postoji povišen rizik od razvoja ove bolesti (stare osobe, pušači, osobe sa hroničnom opstruktivnom bolesti pluća i gojazne osobe) i na ulogu spirometrijsko-difuzijskih parametara i testova opterećenja.

Acta Medica Medianae 2025; 64(3): 77–83.

Ključne reči: karcinom pluća, hirurško lečenje, spirometrija, difuzija, testovi opterećenja

"This work is licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) Licence".